ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 14ης Δεκεμβρίου 1995 *

Στην υπόθεση C-16/95,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την Blanca Rodríguez Galindo και τον Enrico Traversa, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου της Ισπανίας, εκπροσωπουμένου από τους Alberto Navarro González, γενικό διευθυντή νομικού και θεσμικού κοινοτικού συντονισμού, και Miguel Bravo-Ferrer Delgado, abogado del Estado, της υπηρεσίας κοινοτικών διαφορών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την έδρα της Πρεσβείας της Ισπανίας, 4-6, boulevard E. Servais,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωρισθεί ότι το Βασίλειο της Ισπανίας, μη τηρώντας την προθεσμία των έξι μηνών για την επιστροφή του φόρου προστιθεμένης αξίας στους υποκειμένους στον φόρο που δεν είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας, όπως προβλέπεται από το άρθρο 7, παράγραφος 4, της ογδόης οδηγίας 79/1072/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 1979, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Τρόπος επιστροφής του φόρου προστιθεμένης αξίας στους υποκειμένους στον φόρο οι οποίοι δεν είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 111), και μη μη εκπληρώνοντας το

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

καθήκον συνεργασίας των κρατών μελών, όπως προβλέπει το άρθρο 5 της Συνθήκης ΕΚ, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους D. A. O. Edward, πρόεδρο τμήματος, J.-P. Puissochet, J. C. Moitinho de Almeida, P. Jann (εισηγητή) και M. Wathelet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Fennelly
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 12ης Οκτωβρίου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 18 Ιανουαρίου 1995, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωρισθεί ότι το Βασίλειο της Ισπανίας, μη τηρώντας την προθεσμία των έξι μηνών για την επιστροφή του φόρου προστιθεμένης αξίας στους υποκειμένους στον φόρο που δεν είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας, όπως προβλέπεται από το άρθρο 7, παράγραφος 4, της ογδόης οδηγίας 79/1072/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 1979, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Τρόπος επιστροφής του φόρου προστιθεμένης αξίας στους υποκειμένους στον φόρο οι οποίοι δεν είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001,

σ. 111, στο εξής: οδηγία), και μη εκπληρώνοντας το καθήκον συνεργασίας των κρατών μελών, όπως προβλέπει το άρθρο 5 της Συνθήκης ΕΚ, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ.

2 Σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 4, της οδηγίας:

«Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων επιστροφής πρέπει να κοινοποιούνται, εντός προθεσμίας έξι μηνών μετά την ημερομηνία υποβολής, στην (...) αρμόδια υπηρεσία, των αιτήσεων αυτών συνοδευομένων από όλα τα έγγραφα τα απαιτούμενα από την παρούσα οδηγία προκειμένου να εξετασθεί η αίτηση. Η επιστροφή πρέπει να λάβει χώρα πριν από την εκπνοή της προαναφερθείσης προθεσμίας, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, είτε στο κράτος μέλος επιστροφής είτε στο κράτος όπου αυτός είναι εγκατεστημένος. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι τραπεζικές δαπάνες αποστολής βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο.»

3 Η Επιτροπή, έχοντας λάβει πολυάριθμες καταγγελίες από επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών σύμφωνα με τις οποίες παρατηρούνται καθυστερήσεις όσον αφορά την επιστροφή από τις ισπανικές αρχές του φόρου προστιθεμένης αξίας, γνωστοποίησε τις καταγγελίες αυτές στη μόνιμη αντιπροσωπεία της Ισπανίας, με έγγραφο της 5ης Μαρτίου 1991, ζητώντας κάποια εξήγηση από τις αρμόδιες αρχές. Μη έχοντας λάβει επίσημη απάντηση, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει, ύστερα από υπομνηστικό τηλετύπημα, τη διαδικασία λόγω παραβάσεως και, στο πλαίσιο αυτό, κάλεσε την Ισπανική Κυβέρνηση, με έγγραφο της 10ης Νοεμβρίου 1992, να της υποβάλει τις σχετικές παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών. Κατόπιν αιτήματος των ισπανικών αρχών, η Επιτροπή παρέτεινε την προθεσμία αυτή μέχρι τις 10 Φεβρουαρίου 1993. Μη έχοντας λάβει απάντηση, η Επιτροπή διατύπωσε, στις 28 Μαρτίου 1994, αιτιολογημένη γνώμη ζητώντας από αυτό το κράτος μέλος να συμμορφωθεί προς την οδηγία εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία λήψεως του σχετικού εγγράφου. Αφού ούτε τότε έλαβε απάντηση, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

4 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η επιστροφή του φόρου προστιθεμένης αξίας πρέπει, σύμφωνα με την οδηγία, να γίνεται εντός προθεσμίας έξι μηνών από

την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως συνοδευομένη απ' όλα τα απαιτούμενα για τη σχετική έρευνα έγγραφα. Όμως, παρά τη μεταφορά της οδηγίας στην ισπανική νομοθεσία, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το χρονικό διάστημα για την επιστροφή του φόρου προστιθεμένης αξίας στους υποκειμένους στον φόρο που δεν είναι εγκαταστημένοι στο εσωτερικό του Βασιλείου της Ισπανίας υπερβαίνει σημαντικώς την προθεσμία αυτή και είναι δυνατόν να φθάνει τους δώδεκα μήνες.

5 Επομένως, πρόκειται, σύμφωνα με το εν λόγω κοινοτικό όργανο, για πρόδηλη περίπτωση παραβάσεως του άρθρου 7, παράγραφος 4, της οδηγίας.

6 Η Ισπανική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί την παράβαση. Εξηγεί ότι η καθυστέρηση όσον αφορά τις επιστροφές του φόρου προστιθεμένης αξίας στους υποκειμένους στον φόρο που δεν είναι κάτοικοι της χώρας αυτής οφείλεται σε οργανωτικά προβλήματα, χωρίς όμως να προκύπτει πρόθεση δημιουργίας δυσμενών διακρίσεων. Συναφώς, η εν λόγω κυβέρνηση επισημαίνει ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές προσπαθούν να εξεύρουν λύσεις ώστε οι επιβαλλόμενες από την εν λόγω οδηγία εξάμηνες προθεσμίες να τηρούνται.

7 Δεδομένου ότι η Επιτροπή παραιτήθηκε από το μέρος του αιτήματός της σχετικά με το επιβαλλόμενο από το άρθρο 5 της Συνθήκης καθήκον συνεργασίας, παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επ' αυτού.

8 Προκειμένου περί του άρθρου 7, παράγραφος 4, της οδηγίας, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, κατά πάγια νομολογία, τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν πλήρως και επακριβώς την εφαρμογή των διατάξεων των οδηγιών (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 3ης Ιουνίου 1992, C-287/91, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1992, σ. I-3515, σκέψη 7).

9 Επομένως, διαπιστώνεται ότι το Βασίλειο της Ισπανίας, μη τηρώντας την προθεσμία των έξι μηνών για την επιστροφή του φόρου προστιθεμένης αξίας στους

υποκειμένους στο φόρο που δεν εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 7, παράγραφος 4, της οδηγίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι το Βασίλειο της Ισπανίας ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Το Βασίλειο της Ισπανίας, μη τηρώντας την προθεσμία των έξι μηνών για την επιστροφή του φόρου προστιθεμένης αξίας στους υποκειμένους στον φόρο που δεν είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 7, παράγραφος 4, της ογδόης οδηγίας 79/1072/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 1979, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Τρόπος επιστροφής του φόρου προστιθεμένης αξίας στους υποκειμένους στον φόρο οι οποίοι δεν είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας.**

2) **Καταδικάζει το Βασίλειο της Ισπανίας στα δικαστικά έξοδα.**

Edward Puissochet Moitinho de Almeida

Jann Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Δεκεμβρίου 1995.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

D. A. O. Edward